

INFORMATION OM SCHAKTMASSOR FÖR ÅTERANVÄNDNING

Om du vill återanvända schaktmassor måste det finnas ett tydligt syfte med anläggningen, t ex vägbygge, bullervall eller utfyllnad inför byggnation. Syftet får inte vara ett sätt att göra sig av med massorna. Som sökande behöver man även styrka att avfallsmassorna är rena vilket kan göras genom provtagningar från rivningsplatsen eller med styrkande uppgifter om den fastighet som massorna tas ifrån. Det innebär att:

- Massorna får inte innehålla material som inte tillför konstruktionen något och som ger ett skräpigt intryck ex metall, plast, gummi eller liknande
- Massorna ska ersätta ett material med liknande egenskaper
- Massorna ska vara tillräckligt rena för ändamålet och får inte öka föroreningshalten på platsen
- Massorna ska vara lämpliga ur andra aspekter som organiskt innehåll, hållfasthet m m
- Anläggningen ska vara avgränsad i tid och rum
- I opåverkad mark får nivåerna av föroreningar inte vara över de naturliga

När behövs anmälan?

En anmälan behövs om massorna ska användas för anläggningsändamål och det finns risk för förorening. Det betyder att halterna i massorna är högre än de halter som naturligt finns i marken. Det finns riktvärden för mindre än ringa risk (MÄRR) och anmälan krävs alltid för nivåer över MÄRR. Även om föroreningshalten är på samma nivå som naturliga bakgrundshalter kan det krävas en anmälan p g a större volymer massor eller områdets känslighet avseende naturmiljön, skaderisk, översvämningrisk, närhet till vatten, risk för grumling eller närhet till dricksvattentäkter.

Ska du anlägga massor i vattenmiljöer tex där du måste leda bort vatten eller utföra någon annan vattenverksamhet. Då bör du anmäla åtgärden till Länsstyrelsen eller ansöka om tillstånd för den.

När behövs inte anmälan?

Vid tillfällig uppläggning av massor. Ex massor från grävning av fjärrvärmeschakt som läggs upp för att användas till återfyllning. Om massor endast används inom samma verksamhetsområde som de uppkommit, förutsatt att det är i nära anslutning. Samråd enligt 12 kap 6 § MB kan krävas om naturmiljön riskerar att ändras.

När behövs tillstånd hos Länsstyrelsen?

Om föroreningsrisken är mer än ringa krävs tillstånd av länsstyrelsen, vilket kan bero på mängd massor, föroreningshalt och känsligheten på platsen där massorna ska användas.

Vad kostar det? Avgiften för anmälan om avfall i anläggningsändamål:

Timtaxa (f n 1 002 kr/h)
för all handläggningstid
som läggs ned i ärendet

Vad ska anmälan innehålla ?

- ✓ Kontaktuppgifter till sökande och entreprenör
- ✓ Uppgifter om fastighet där schaktning sker
- ✓ Uppgift om fastighet där massorna ska användas: Avstånd till vattentäkt, vattendrag, närboende
- ✓ Uppgift om hur massorna ska användas, syftet med uppläggnings och ev störningar
- ✓ Massornas innehåll av föroreningar med redovisning av de undersökningar som gjorts
- ✓ Beskrivning av skyddsåtgärder
- ✓ Karta över berörda områden

DALSLANDS MILJÖ & ENERGIKONTOR

Kyrkogatan 5
46430 Mellerud
kansli@dalsland.se
www.dalsland.se

0530-93 94 30

måndag–fredag
08.30–16:00

Hur mycket massor ska provtas:

Som vägledning kan provtagning ske enligt följande:

- Vid volymer på cirka 200 m³ bör minst ett samlingsprov tas ut och analyseras.
- På volymer upp till 2000 m³ bör minst fem prover tas.
- För volymer därutöver tas minst ett prov per ytterligare 1000 m³.
- Vid ledningsschakter, t ex för fjärrvärme, kan prov tas var 50:e m.

+När krävs provtagning av massor?

Om svaret på någon av följande frågor är JA bör provtagning ske. Vid osäkerhet om massorna är förorenade bör alltid provtagning ske:

- Kommer massorna från en fastighet där saneringsarbeten pågår eller har genomförts? Eller kan fastigheten ha fyllts ut med förorenade massor?
- Kommer massorna från en fastighet där det bedrivs/har bedrivits industriverksamhet?
- Finns det eller har det funnits avfallsupplag, lager av kemikalier, cisterner/tankar eller oljeavskiljare på fastigheten som kan misstänkas ha förorenat marken?
- Kommer massorna från schaktning av vägbankar, bangårdar eller banvallar?
- Har tankning av olja, bensin eller diesel etc förekommit på platsen?
- Har några olyckor inträffat på platsen t ex spill eller brand?
- Finns någon annan misstanke om att massorna kan vara förorenade?
- Finns det risk att massorna kommer grumla eller på annat sätt påverka vattendrag?

Vad gäller för asfaltmassor

Asfalt bör åtranvändas genom att blanda in det i ny asfalt. Asfalt kan användas där det ska asfalteras, inbundna i bär och slitlager.

Asfalt som har sitt ursprung före 1974 (eller om man inte vet hur gammal asfalten är) kan innehålla stenkolstjära, varför provtagning behöver göras. Asfalt som har sitt ursprung från och med 1974 eller yngre kan utan anmälan eller provtagning återvinnas i asfaltverk eller i övre lager av en vägkropp på en tidigare asfalterad väg. Asfalt ska inte användas där det inte ska asfalteras tex skogsbilvägar. Då det kan finnas risk för spridning av föroreningar. Det finns därför restriktioner för användningen av asfalt. Asfalt klassas som farligt avfall vid nivåer över 300ppm 16 PAH.

Betong

Betong ska alltid anmälas och provtas avseende analyser av metaller samt sexvärt krom och pH. Uppläggning av betong medför en risk för pH-förhöjning av vatten, varför betongavfall ska läggas ovan grundvattenytan. Utöver risk för höjning av pH finns det risk att sexvärt krom lakas ut. Betong kan även vara förorenad av den verksamhet som bedrivits på platsen eller från byggnadsmaterial som fogmassor eller tjära.

Betong kan användas som bärlager i lättare belastade ytor i cykelvägar, parkeringsytor eller i utfyllningsmaterial i vägar och bullervallar.

Övrig Information

Massorna måste gå att verifiera på ett entydigt sätt, t ex uppgifter om ursprung som inte går att ifrågasätta.

- ✓ Upptäcks förorening under grävning ska miljökontoret informeras!
- ✓ Marklov kan behövas inom detaljplanelagt område om marknivån ändras.
- ✓ Strandskyddsdispens kan behövas om massorna används strandnära 100-300 m

Anmälningsplikt gäller för att lagra icke farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.

Dalstads Miljö
& Energiförbund